

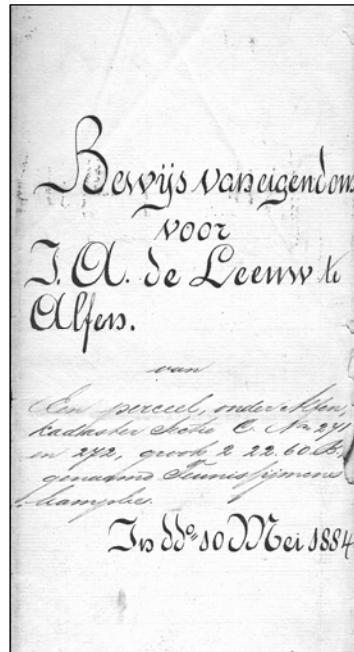
Oude koopakten.

Als er huizen of landerijen worden verkocht, wordt dat sinds mensenheugenis beschreven in een officieel papier, een akte. Voor 1810 gebeurde dat door de schepenen van een stad of gebied. Later was dit het werk van notarissen. In een gebied waren er verschillende werkzaam, en mensen konden zelf kiezen wie zij daarvoor het meest geschikt vonden.

De koopakten zijn door notarissen en archieven bewaard en zijn openbaar. Ze bevatten gegevens die voor onze dorpshistorie belangrijk zijn, zoals de namen van de koper en verkoper, en zijn bezittingen. De landerijen, die tegenwoordig (sinds ong. 1830) een nummer hebben, hadden vroeger ook vaak een perceelsnaam, waarvan tegenwoordig ook weer vaak de straatnamen zijn afgeleid (bv Geerweg, Mariaveldweg, Heuvelstraat).

WHAM heeft van verschillende mensen oude koopakten gekregen of mogen kopiëren. Ze zijn bijna allemaal nog met de hand geschreven. Om het opzoeken van namen en perceelsnamen gemakkelijk te maken heeft Petra de Leeuw voor ons deze belangrijke informatie per akte overgetypt, zodat we het met de computer terug kunnen vinden.

Hartelijk dank Petra, voor deze enorme klus! En nu durven we ook weer te vragen: hebt u nog van deze oude papieren liggen, die u eigenlijk weg zou willen gooien.....?

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

Nieuwsbrief

December 2012

De St. Lambertuskerk (2)

In 1929 ontdekte architect H.W. Valk uit Den Bosch de ingang in de kerktoeren en een doorgang naar een ouder bouwwerk, wat in de loop van de tijd helemaal onder de grond verdwenen was. De eerste muurresten en funderingen die gevonden werden wekten grote verwachtingen. Helaas werd niet steeds gevonden waar men op rekende. Werd aan de ene kant een meter muurresten gevonden die een heuse basiliek deed vermoeden, aan de andere kant werd dan zelfs na lang zoeken daarvan zelfs niet de fundering aangetroffen. De muren van het schip bestonden uit een soort pijlers van 80 bij 90 cm, met daartussen vulmuren die maar half zo dik zijn. Zo ontstonden in de muur een soort nissen.

Het deel onder het priesterkoor leverde de grootste onduidelijkheden op. Als afscheiding van dit deel met de rest van de kerk kwam een aantal muren tevoorschijn. Daardoor leek er vroeger onder het priesterkoor een ruimte voor priesters (krocht) te zijn geweest. In twee doorgangen van deze scheidingsmuur vond men zelfs nog houtresten, mogelijk van deuren. Er leken zelfs zetels in de buitenmuren te hebben bestaan. Maar jammer genoeg was er geen spoor terug te vinden van zuilen of pijlers die een zoldering of gewelf zouden hebben moeten dragen!

De afmetingen van het schip (kerkgedeelte) waren 16,5 bij 7,5 m, het priesterkoor was 6 bij 5,20 m met een halfronde afsluiting. Bij dergelijke afmetingen van het schip is het wel vreemd als het priesterkoor twee meter hoger zou zijn.

Adrie van Lent maakte met aanwijzingen van ons deze maquette voor WHAM.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in Dorpshuis
de Hucht van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank 91.84.97.752
KvK nr. 11069033

Johan de Jong	tel. 56 1557
Ben van Dijk	tel. 56 1942
Jan van der Voort	tel. 56 1632
Adrie van Hoogstraten	tel. 56 2425

email: wham@alphenaandemaas.com
www.alphenaandemaas.com

In 1930 werd getekend en gefotografeerd wat gevonden was, en er kwam een extra subsidie om de ruimte blijvend toegankelijk te maken als er weer een vloer in de kerk zou komen en de kerk weer helemaal zou zijn gerestaureerd. De gerestaureerde kerk kreeg een nieuwe tegelvloer, die rustte op een vloer van beton. In de ruimte onder deze vloer werd zand aangebracht, zodat men er met droge voeten een kijkje kan nemen. Het zou twintig jaar duren voor er opnieuw een onderzoek werd ingesteld naar de vondsten van de kerk. De crisis- en oorlogstijd zullen daar zeker mee te maken hebben gehad. Voorlopig ging men er van uit dat de kerk zeer oud was, misschien wel uit de Karolingische tijd (751-987). De onderzoeken in 1951 en later nog eens in 1984 brachten andere, minder spectaculaire conclusies. Bij veel beschrijvingen van onze kerk kiest men echter voor de eerste conclusies van architect Valk.

(wordt vervolgd).

Criminaliteit

Op onze website is een nieuwe rubriek toegevoegd met als onderwerp criminaliteit. Hierin natuurlijk het verhaal over de moord op Christiaan Mollenberg in 1918. Maar criminaliteit is van alle tijden en wij hebben ook informatie over veel oudere zaken in ons archief.

Op de site vindt u dan ook een overzicht uit de criminele procesdossiers uit het Ambt van Tussen Maas en Waal (1662-1810). In één van deze zaken was de eis tegen de verdachte zelfs onthoofding.

Verder ook een verhaaltje over den Vilder van Alfen uit 1878. We kwamen het in diverse kranten tegen. De Tijd berichtte er maar liefst drie keer over.

Alfen a/M., 31 Aug. Alhier heerscht eene buitengewone bedrijvigheid bij den vilder. Dag en nacht wordt er het geluid van het hakmes gehoord. Eene menigte zieke varkens worden, na afgemaakt te zijn, daarheen gevoerd, en darmen zijn er in de buurt bijna niet meer te krijgen: op zóó groote schaal wordt er de worstfabricage gedreven!

Deze Alfenschen vilder nam het met de hygiëne niet zo nauw. In De Tijd van 7 september 1878 lezen we dat "zelfs varkens die 2 à 3 dagen onder den grond hebben gelegen, werden opgedolven en met graagte werden

aangekocht voor de bereiding van spek en worst". Het hele verhaal is te vinden op www.alphenaandemaas.com. De nieuwe rubriek zal in de toekomst worden uitgebreid met meer verhalen over criminele zaken uit ons dorp.

Oplossing zoekplaatje Retraite?

O.a. Cor van Kraaij-van de Velden, die zelf op het zoekplaatje van de maand november stond, gaf ons tekst en uitleg bij de foto in de vorige UNION. Ze wist zich nog precies te herinneren bij welke gelegenheid en waar deze foto was gemaakt. Cor zorgde samen met de andere dames op de foto voor het ophalen van de missiebusjes van de Pater Franciscanen in Megen. Op dit plaatje dus geen retraite, zoals wij dachten, maar een bijeenkomst van deze dames, in de tuin van het klooster in Megen. De foto is rond 1950 gemaakt. De groep achteraan naast de pater (kok) zijn dames uit Oijen, nr. 1 en 6 met de achternaam de Klein, nr. 5 Doortje van Mil. De dames rechts zijn Cilia Diels (8) en een dochter van melkboer Jan Stensen. Zittend dan 3 dames uit Alphen: Riet de Leeuw (3), Jo Steenbruggen (4) en Cor van Kraaij-van de Velden. Hartelijk dank voor de informatie!

Zoekplaatje bruidspaar

Soms krijgt iemand van bekenden foto's waar mensen op staan die ze zelf ook niet kennen. De trouwfoto van dit zoekplaatje kwam op deze manier in onze verzameling terecht, helaas zonder namen.

De foto is genomen onder de bogen die de pastorie met de sacristie verbinden. Op de achtergrond, achter de bomen van de tuin van de pastorie, is nog het dak zichtbaar van de St. Willibrordusschool. Deze school werd in 1856 gebouwd, en tot 1969 kregen de jongens en meisjes uit Alphen daar hun lessen. Daarna huisden er nog een paar jaar enkele verenigingen in en in 1976 sneuvelde het gebouw onder de slopershamer. Voor ons is het dus duidelijk dat dit bruidspaar meer dan 35 jaar geleden in het huwelijksbootje is gestapt.

Wie herkent dit bruidspaar?

Woordzoeker Oude Alphense Straat- en Familienamen.

K	L	I	N	G	E	E	T	S	N	E	R	E	E	G	G
K	V	B	R	O	E	K	S	T	E	E	G	O	L	G	R
R	G	T	E	E	D	E	N	E	V	E	D	N	A	V	E
O	N	E	A	D	J	A	T	N	S	M	I	T	S	N	B
M	V	V	E	A	J	G	P	S	O	T	A	A	R	E	N
M	O	A	B	T	R	D	E	F	S	Z	R	O	K	G	E
E	H	N	N	I	S	T	E	E	O	I	N	I	S	G	L
G	O	A	W	Z	N	E	S	D	T	H	U	A	K	U	L
R	E	V	V	U	W	N	D	R	A	S	S	L	V	R	O
A	K	E	A	E	E	O	E	E	E	M	T	W	S	B	M
A	E	Z	N	L	R	E	L	N	E	T	M	E	H	N	V
F	I	A	O	S	L	L	L	G	W	R	H	E	H	E	A
A	N	A	S	L	M	O	A	E	E	E	B	C	N	E	N
M	D	T	S	O	D	A	H	A	D	N	G	O	A	T	M
N	A	H	T	T	E	U	D	R	T	D	E	R	K	S	I
S	N	E	K	F	E	I	L	A	P	R	E	N	A	V	L

ACHTERSTRAAT
 BINNENWEG
 BREEDESTEEG
 BROEKSTEEG
 DE DAMMEN
 GEERENSTEEG
 HOEKEIND
 HOPPAD
 KROMMEGRAAF
 SLUISSTEEG
 HET STEEGJE
 VERLAAT

ADAMS
 DE LEEUW
 DERKS
 HOLL
 KLING
 LIEFKENS
 MOLLENBERG
 SAS
 SLOT
 SMITS
 STEENBRUGGEN
 STRIK

VAN AVEZAATH
 VAN DE VEN
 VAN ERP
 VAN MIL
 VAN OSS
 VAN ZON
 VAN ZWOLGEN

Er blijven 26 letters over die samen een wens vormen.

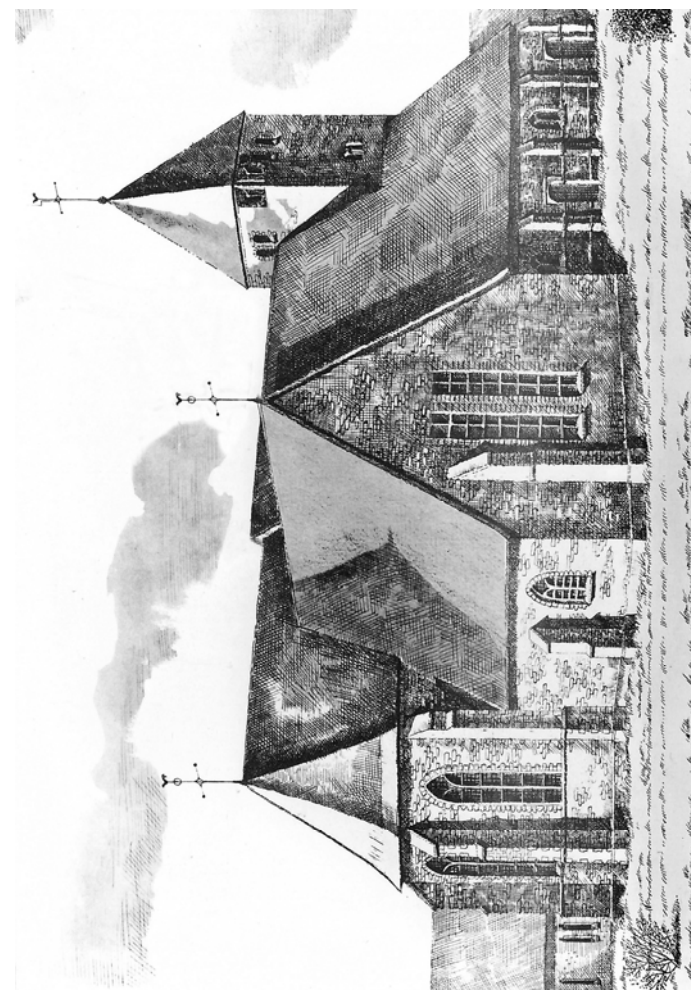
Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

Puzzelbijlage

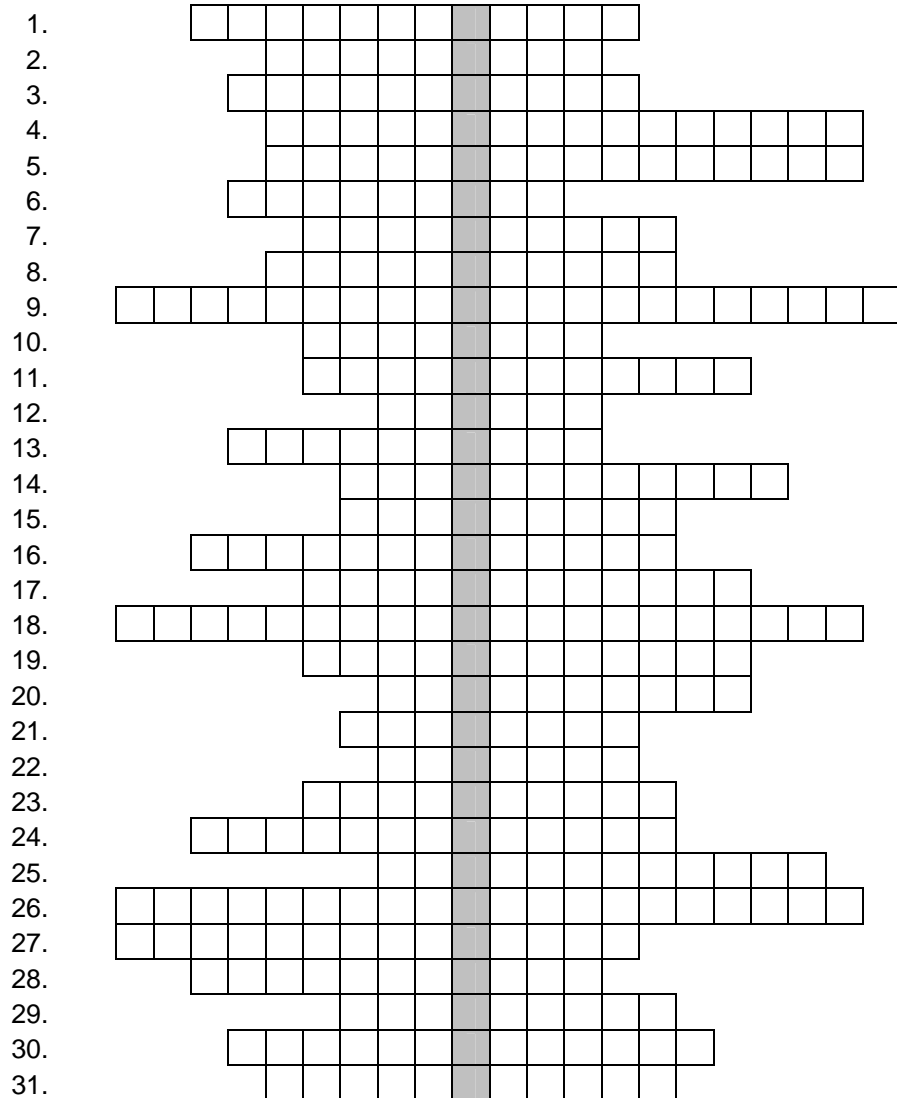
December 2012

Gewoon wat puzzeltjes om het jaar mee af te sluiten. De oplossingen worden in de eerste week van januari op onze site www.alphenaandemaas.com geplaatst. Veel plezier ermee.

Zoek de 7 verschillen met onze echte kerk

Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas is altijd op zoek naar foto's. Niet alleen heel oude foto's maar ook die uit de jaren 70, 80 en 90 en 2000 hebben onze belangstelling. Er zijn in die jaren veel activiteiten in ons dorp georganiseerd waarvan wij graag de foto's willen bewaren. Onderstaande puzzel zit vol met dat soort activiteiten en verenigingen die ze organiseerden. De letter IJ wordt in deze puzzel als twee losse letters I + J geschreven. Op de grijze lijn is na invulling een vraag van ons te lezen.

1. Kinderen werden sterren in deze wedstrijd die lang georganiseerd werd door Instuif.
2. Deze buurtvereniging zat in het centrum van het dorp.
3. Een speurtocht per auto waarbij met behulp van 27 mc bakkies iemand gevonden moest worden.
4. Onder leiding van Jo Manders zongen zij de sterren van de hemel.
5. Deze buurtvereniging organiseerde samen met WHAM het Mollenberg Mysterie eerder dit jaar.
6. Dit is de naam van de Alphense volleybalclub die ooit in het dorps huis speelde.
7. De buurtverenigingen organiseerden dit spel waarbij o.a. kippen, worsten, en blikken ananas te winnen waren.
8. Deze hardloophwedstrijd werd georganiseerd door Avios en ATC.
9. De schietvereniging en de badmintonclub organiseerden deze meerdaagse 'wielerwedstrijd'.
10. Elk jaar weer komen hier duizenden mensen op af.
11. De Schietvereniging organiseerde deze activiteit jaarlijks met Pasen.
12. Deze vereniging was in de jaren 70 de voorloper van Kinderpark.
13. 15 jaar lang traden artiesten uit het dorp hierbij voor het voetlicht.
14. De naam van deze buurtvereniging herinnert aan de vele gemalen die er in de buurt stonden.
15. Een lint van kraampjes stond hierbij in de kom van het dorp.
16. Van 1970 tot en met 1983 organiseerden zij carnaval in Alphen.
17. Deze buurtvereniging heeft haar leden o.a. op het Hoek eind.
18. Deze wedstrijd op 4 wiel tjes haalde zelfs het SBS nieuws.
19. Deze buurtvereniging vierde tot in de kleine uurtjes feest.
20. Deze buurtvereniging was de eerste die in Alphen werd opgericht.
21. Met dit feest zetten de gezamenlijke buurtverenigingen jarenlang een prachtig verlichte boom bij de vijfsprong.
22. Opnieuw een sportieve strijd tussen de buurtverenigingen. Met jokers, zeephelling en skilopen.
23. Driedaags vakantie kamp dat jaarlijks in augustus wordt gehouden.
24. Het Oranjecomité is de organisator van dit feest.
25. Avios organiseerde dit jaarlijkse toernooi tussen zes Alphense verenigingen.
26. Deze werden door A.B.C. gespeeld in dorps huis de Hucht.
27. Dit feest wordt voor de 40-daagse vastentijd gevierd.
28. Deze wedstrijd op 2 wielen werd slechts een enkele keer georganiseerd.
29. Wat voor soort vereniging speelt er zowel in 't Anker als in de Hucht. Nog niet zo goed als van Barneveld, maar toch al in de eredivisie.
30. De hangplek voor jongeren in het voormalige Philips fabriekje.
31. Een aantal jaren werd de zeskamp van de buurtverenigingen onder deze naam gehouden.